

Endelig har den ærede Ste Landstingsmand for 9de Kreds (Fris) antydet et Forslag, der, saavidt jeg opfattede hans Mening, skulde gaae ud paa, at man i Begyndelsen skulde lade sig noie med at indføre denne Forligsindretning i de Sogne, hvor Sogneforstanderskabet ønskede det, idet han nemlig gik ud fra, at i de Sogne, der ligge meget nær ved Herredsfogdens Bopæl, behøvedes Institutionen ikke, og at i andre Sogne, hvor der ikke var Sager af den omhandlede Art, vilde man ved denne Institution muligviis kunne opvække Lyst til at faae saadanne Sager. Med Hensyn til disse to Grunde, skal jeg dog tillade mig at bemærke, for det Første, at, forekommer det mig, gaaer man først ind paa, at Indretningen i og for sig kan stifte Nytte, saa bør man dog vistnok i det Hele vogte sig for i Lovgivningen at indføre, at det skal overlades aldeles frit til Enkelte at bestemme, om de vilde have den eller ikke; og, naar dernæst den ærede Landstingsmand har meent, at Distancen af Weien vil have en meget stor Betydning, saa indrømmer jeg villig, at den kan have nogen Betydning, men det, som jeg, og som tillige Udvalget har lagt stor Vægt paa ved den foreslaede Institution, det er, at denne Forligsmægler, som bliver valgt omkring i Sogneforstanderskabsdistricterne, vil nyde en særdeles Tillid, og derfor maaskee mange Gange med Lethed kunne faae en Sag afgjort i Mindelighed, som Retsbetjenten, efterat Lyndet maaskee allerede var kommet i Kløerne paa en Binkelfrøver, ikke vilde have været istand til at faae forligt. Jeg kan saaledes ikke troe, at man vilde vinde Noget ved Forslaget. At denne Institution skulde kunne give Anledning til, at der opstod Lyst til at føre Processer der, hvor der hidtil har været et godt Forhold, vilde jo rigtignok være særdeles uheldigt; men jeg haaber dog, at dette ikke vil blive Tilfældet; thi, om ogsaa Omkostningerne blive nedsatte fra 4 Mk. til 2 Mk., som den ærede Justitsminister synes at ønske, saa vil det dog altid medføre en Udgift for Lyndet, og jeg troer saaledes, at, naar Forholdet imellem Lyndet og Huusbonden iøvrigt er godt, saa vil hverken Lyndet eller

Huusbonden have Lyst til at tye til disse Forligsmæglere. Imidlertid er det omtalte Forslag vistnok af den Bestaffenhed, at Udvalget baade vil og bør tage det under nærmere Overveielse.

Jeg skal saaledes tillade mig at slutte med de Ord, at jeg, ligesom jeg troer den ærede Landstingsmand fra Falster (Drejer) gjør, lægger særdeles Vægt paa, at dette Institut fra Begyndelsen af maa blive indrettet saa simpelt som muligt, og at det maa møde saa saa praktiske Banfælgigheder som muligt; og under denne Forudsætning troede jeg, at man meget godt kunde overdrage denne Forligsmægling til een Person. Naar vi see hen til, hvorledes Forligsindretningerne for Diebliffet ere her i Landet, saa er det jo bekjendt, at de paa Landet ere overdragne til de Herrer Amtmænd. Amtmanden er jo ogsaa kun een Mand. Nu er det langtfra mig, at jeg troer, at alle disse Forligsmæglere vilde kunne maale sig med Amtmændene i at forlige Sager; men imidlertid troer jeg dog — det være sagt, uden i nogen Maade at ville henfaste nogen Misnoie imod den hæderlige Stand, Amtmandsklassen —, at der ogsaa kan findes mange retskafne Mænd hjemme i Sognene, der med Interesse vilde tage sig af disse Sager. Og det er vistnok saa, at, naar Amtmanden ikke selv — saaledes som i vidtløftige Amter, navnlig i det Amt, hvor jeg er fra, — kan bestride Forligsmæglingen, da bliver der jo dertil i hans Sted taget 2 Mænd, som skulle mægle i Sagerne, og forsaavidt har den ærede Landstingsmand en Analogie, der kunde tale for hans Forslag; men da bliver der jo altid — jeg troer det, idetmindste saavidt jeg kjender til disse Forhold, — taget meget Hensyn til, at disse to Forligsmæglere boe lige ved Siden af hinanden, for at undgaae alle de praktiske Banfælgigheder, der vilde flyde af det Udringsforslag, som den ærede Landstingsmand har gjort; men dette vilde ikke altid blive Tilfældet, naar der i ethvert Sognedistrict skulde udnævnes to, som jeg haaber de paalideligste, Mænd, som isærdeles nyde Agtelse i Communen hjemme i deres Kreds.